

FAQ – spørgsmål og svar

Senest opdateret fredag den 1. marts 2024

Spørgsmål	Sundhedsstyrelsens svar
Kan en selvejende organisation – fx en efterskole, STU eller et bo- og behandlingstilbud søge puljen?	<p>Selvejende institutioner kan desværre ikke komme i betragtning til at modtage puljemidler fra denne pulje, idet det kun er kommuner, der kan søge om puljemidler.</p> <p>Jf. puljeopslaget vil der blive lagt vægt på projektforslag, hvor der er et forpligtende samarbejde mellem kommuner og fx efterskoler. Derfor foreslår Sundhedsstyrelsen, at efterskoler (eller andre relevante selvejende institutioner), kan kontakte en kommune og byde sig til som samarbejdspartner i et projekt, hvor kommunen står som projektleder og som den part, der søger om puljemidler.</p>
Kan kommunerne i budgettet ansøge om penge til evaluering af de enkelte projekter?	<p>Der er afsat midler til en samlet evaluering af projekterne under puljen.</p> <p>Jf. puljeopslaget vil evalueringen blive foretaget af en ekstern evaluator. Kommunerne kan derfor ikke ansøge om midler til evaluering af de enkelte projekter.</p>
Kan børn og unge i målgruppen inddrages i udviklingen af projektets indsatslementer?	<p>Ja, børn og unge i målgruppen kan inddrages i udviklingen af stoptilbud.</p>
Kan projekter, hvor ikke alle indsatslementer på forhånd kan defineres, f.eks. fordi brugerinddragelse eller andre aktiviteter skal danne grundlag for udviklingen af de konkrete indsatslementer, komme i betragtning til puljen?	<p>Der er tale om en udviklingspulje, hvorfor der, jf. puljeopslaget, skal være plads til, at elementer kan udvikles, tilpasses og justeres undervejs. Det kan f.eks. være tilpasninger på baggrund af input ifm. inddragelse af målgruppen eller løbende erfaringer i projektet. Det vigtige er, at det klart beskrives, hvordan der arbejdes med de usikkerheder, der er i et udviklingsprojekt, herunder hvordan fokus på udvikling og afprøvning af forskellige elementer og forløb overgår til forankring af en eller flere bæredygtige modeller over den fireårige projektperiode.</p> <p>Alle projektkommuner skal deltage i den tværgående evaluering, jf. puljeopslaget, samt bl.a. indsende løbende status til Sundhedsstyrelsen. Det vil være her, at styrelsen følger,</p>

	<p>at der er fremdrift i projektet hen mod forankring af en bæredygtig model, der har potentiale til at blive udbredt til alle kommuner.</p> <p>Det er vigtigt, at kommunerne er opmærksomme på, at puljen har tre formål foruden etablering af stoptilbud til børn og unge også er, at der oparbejdes kompetencer i kommunerne til at arbejde med nikotinafvænnings målrettet børn og unge. Desuden er formålet, at der udvikles en eller flere bæredygtige modeller for kommunale ryge- og nikotin-stoptilbud målrettet børn og unge, som kan sættes i drift i alle kommuner.</p>
<p>Kan de tilbud, der udvikles, omhandle nedtrapning/nedskæring i nikotinformbruget, eller skal tilbuddet målrettes fuldt stop?</p>	<p>Da der er tale om en udviklingspulje, skal der være plads til, at kommunerne kan afprøve forskellige modeller for, hvad der bedst virker, når det kommer til at hjælpe børn og unge under 25 år med komme af med deres nikotinafhængighed. Målet er at hjælpe børn og unge til at komme helt fri af deres forbrug og afhængighed. Her kan nedtrapning være en del af processen for nogle børn og unge, og nedtrapning kan være et element, der er relevant at afprøve ifm. udviklingen af tilbud.</p>
<p>Inddragelse af erfaringer fra Norge og Sverige fremhæves i puljeopslaget som kriterier for tildeling af midler. Er der bestemte erfaringer/indsatser, som med fordel kan inddrages?</p>	<p>Sundhedsstyrelsen vil ikke fremhæve et særligt tilbud frem for andre i de to lande, som kommunerne orienterer sig mod.</p>
<p>Forældreinddragelse er et tema, som kommunerne i puljeopslag og ansøgningsskema bedes forholde sig til. Menes der forældreinddragelse kun inddragelse af forældre til børn og unge, der tager imod stoptilbud, eller i bredere forstand?</p>	<p>Vi ved, at når det handler om børns og unges adfærd og holdninger, så spiller forældrene en afgørende rolle. Derfor er forældreinddragelse vigtig, særligt jo yngre målgruppen er. Forældreinddragelse kan f.eks. ske ifm. udviklingen af stoptilbud, afviklingen af de konkrete tilbud eller rekrutteringen af børn og unge med behov for stophjælp. Der vil selvsagt være forskel i inddragelsen af forældre alt efter, hvilken alder børnene og de unge har.</p>
<p>Kan en kommunikationsindsats til forældre, som gør opmærksom på problemet og giver råd og vejledning til at tale med deres børn og unge om nikotin – både forebyggende, og hvis de bruger nikotinprodukter, komme i betragtning til puljen?</p>	<p>Puljemidlerne er ikke afsat til en bred eller forebyggende kommunikationsindsats i projektkommunerne. Formålet med puljen er at udvikle og afprøve indsatser, der kan styrke ryge- og nikotinstoptilbud til børn og unge under 25 år. Kommunikation til forældre, der kan understøtte dem i at hjælpe deres børn til at komme af med deres nikotinafhængighed som led i tilbuddet ligger inden for puljens formål.</p> <p>Sundhedsstyrelsen har ifm. et andet initiativ i den politiske aftale om ”En forebyggelsesplan målrettet børn og unge - tobak, nikotin og alkohol” fået midler til at udvikle en materialepakke, der bl.a. skal indeholde oplysningsmaterialer om nikotin/nikotinbrug målrettet bl.a. børn, unge og deres forældre. Materialepakken vil blive udarbejdet med inddragelse af målgruppen og relevante parter, herunder kommuner, så styrelsen hører gerne – i en særskilt mail – hvis I har input hertil.</p>

<p>Skal der ligge interessetilkendegivelser/forhåndstilkendegivelse/samarbejdsaftaler fra alle uddannelsesinstitutioner og øvrige aktører, som kommunen vil samarbejde med i projektet?</p>	<p>I bedømmelsen af de indkomne ansøgninger vil der blive set positivt på ansøgninger, hvor der foreligger interessetilkendegivelser/forhåndstilkendegivelser/samarbejdsaftaler fra de uddannelsesinstitutioner eller andre aktører, som ansøgeren vil samarbejde med.</p> <p>Årsagen til, at Sundhedsstyrelsen gerne vil have en tilkendegivelse fra eksterne parter ifm. samarbejdsprojekter, er bl.a. at sikre, at det er afklaret forud for evt. tildeling af midler, at samarbejdspartnere er indforståede med projektet, herunder ønsker og har tid til at deltage i projektet mv.</p>
<p>Fungerer en skriftlig eller telefonisk tilbagemelding fra en samarbejdspartner om deltagelse i projektet tilstrækkeligt som interessetilkendegivelse/samarbejdsaftale?</p>	<p>Det er tilstrækkeligt med en tilkendegivelse fra en samarbejdspartner enten skriftligt eller mundtligt.</p> <p>Når det er sagt, vil det i bedømmelsen af ansøgningen vægte mere positivt desto mere uddybende samarbejdet er beskrevet samt jo tydeligere det fremgår, at en samarbejdspartner har tilkendegivet at ville indgå i projektet.</p>
<p>Har Sundhedsstyrelsen en skabelon for interessetilkendegivelser/samarbejdsaftaler, som kommunerne kan anvende?</p>	<p>Sundhedsstyrelsen har ikke en skabelon for interessetilkendegivelser eller samarbejdsaftaler, da disse varierer meget afhængig af de konkrete projekter og samarbejdspartnere.</p>
<p>Skal man som kommune skrive én ansøgning for hver målgruppe, man planlægger at lave indsatser for, eller skal man skrive en samlet ansøgning, hvor alle målgrupper og indsatser er inkluderet?</p>	<p>Hver kommune skal kun skrive én ansøgning, hvor alle målgrupper og indsatser er inkluderet. Det væsentlige er, at det fremgår tydeligt hvilke målgrupper, der får hvilke indsatser, og at indholdet i hver enkelt indsats er tydeligt beskrevet.</p>
<p>Kan der søges penge til, at en del af indsatsen er af forebyggende karakter?</p>	<p>Puljemidlerne er ikke afsat til indsatser af forebyggende karakter. For at komme i betragtning til at modtage midler fra denne pulje skal ansøgernes indsatser være i overensstemmelse med puljens formål om at styrke kommunernes ryge- og nikotinstoptilbud til børn og unge samt puljens målgruppe, som er børn og unge under 25 år, der bruger tobaks- eller nikotinprodukter, og som ønsker at stoppe.</p>
<p>Kan der søges om midler til afprøvning af gavekort eller anden form for økonomisk belønning ifm. ryge- eller nikotinstop til børn og unge?</p>	<p>Der kan ikke indgå afprøvning af gavekort eller anden form for økonomisk belønning ifm. ryge- eller nikotinstop. Det skyldes, at der som udgangspunkt er forbud mod at yde økonomisk støtte som fx gavekort til enkeltpersoner, herunder f.eks. borgere, der rekrutteres til rygestop og/eller gennemfører rygestop, hvilket er et princip kommunalfuldmagten.</p>
<p>Kan puljemidler bruges på uddannelse af voksne i børn og unges nærmiljø (fx lærere/undervisere på grundskoler/ung-</p>	<p>Ja, udvikling og gennemførelse af rekrutteringsindsatser til stopforløb, herunder f.eks. at uddanne personer, der kan fungere som bindeled mellem skoler og kommune, ligger inden for puljens formål.</p>

domsuddannelser), som skal indgå i rekruttering til stoptilbud?	
Til brug for estimering af tidsforbrug til projektledelse, hvor meget tid skal man forvente at afsætte til deltagelse i temadage, seminarer og aktiviteter forbundet med midtvejs- og slutevaluering mv.?	Sundhedsstyrelsen forventer, at de to til tre temadage/seminarer, hver kommer til at være af ca. to-fire timers varighed. Derudover kan der evt. sættes tid af til forberedelse til disse seminarer, idet kommunerne kan blive bedt om at dele viden og erfaringer med de øvrige projektkommuner. Derudover kan der sættes tid af til deltagelse i midtvejs- og slutevalueringen, da kommunerne kan blive bedt af evaluator om at besvare spørgeskemaer, stille op til interview samt udarbejde case-beskrivelser mv.
Skal der i beskrivelsen af aktiviteter og metoder (pkt. 7 i ansøgningsskema 2) også fremgå en tidsangivelse for aktiviteterne?	Ja, det er uddybet i vejledningen, at der i beskrivelsen af aktiviteter i ansøgningsskemaet skal fremgå tidsangivelser for, hvornår de enkelte aktiviteter forventes at foregå. Dette skal angives i kronologisk rækkefølge.
Kan der søges om midler til projektledelse?	Ja, der kan godt søges om midler til projektledelse
Hvilke samtykkeregler gælder der for unge under 18 år?	Sundhedsstyrelsens enhed for Forebyggelse og Ulighed har ikke de juridiske kompetencer til at besvare spørgsmål om samtykkeregler, så det er vigtigt, at ansøgere rådfører sig med kommunens jurist(er) for at sikre, at reglerne overholdes.
Den store udfordring for mange kommuner er at rekruttere de unge, så er der midler i puljen til at lave en kommunikationsindsats for at gøre opmærksom på kommunernes stoptilbud til unge.	Der kan godt søges om midler til rekrutteringsindsatser, som har til formål at rekruttere unge til stoptilbud, som etableres/afholdes ifm. puljeprojekter i regi af udviklingspuljen. Der kan derimod ikke søges om midler til kommunikationsindsatser med et generelt nikotinforebyggende sigte.
Er det en fordel at afgrænse sit projekt til en særlig aldersgruppe?	Så længe den beskrevne målgruppe i et projekt ligger inden for puljens målgruppe – som er børn og unge under 25 år – kan aldersgruppen indsnævres til det, der giver mening i det konkrete projekt. Hvis der i et projekt eksempelvis udelukkende arbejdes med børn i grundskolen, kan målgruppen i fx indsnævres til at være børn og unge under 16 år.
Hvis en kommune beskriver flere indsatser til forskellige aldersgrupper, som sagtens ville kunne afvikles, som selvstændige indsatser. Kan der så gives midler til delelementer/deleindsatser af ansøgningen, eller gives der tilsagn til alle indsatser som en samlet pakke?	Der vil godt kunne gives tilsagn til delelementer af et projekt, hvis de kan afvikles som selvstændige indsatser. Det kan fx være, hvis dele af et projekt ikke er i tråd med puljens formål, eller hvis Sundhedsstyrelsen modtager så mange gode ansøgninger, at der ikke er tilstrækkeligt med midler i puljen til at give fuldt tilsagn til alle projekter.
Er det et krav, at projektkommuner tager udgangspunkt i Sund By Netværkets materiale 'Illustrationer til dialog med unge om tobak' ?	Da der er tale om en udviklingspulje, er det en mulighed, men ikke et krav, at tage udgangspunkt i Sund By Netværkets materiale.

	<p>Uanset om en kommune tager udgangspunkt i allerede eksisterende materiale eller ej, er det vigtigt, at kommunen beskriver egne refleksioner om, hvilke indsatser de vil afprøve og udvikle, samt at alle projektkommuner deltager aktivt i evalueringen af puljen, så der kan blive udviklet én eller flere bæredygtige modeller for kommunale ryge- og nikotin-stoptilbud til børn og unge, som kan blive sat i drift i alle kommuner (jf. formålet med puljen).</p>
<p>Såfremt der indgår egenfinansiering i projektet, skal dette så beskrives/angives?</p>	<p>I ansøgningsskema 1 pkt. 9 skal ansøger tilkendegive, hvorvidt der indgår egenfinansiering i projektet. Såfremt der indgår egenfinansiering i projektet skal beløbet ligeledes angives under dette punkt.</p> <p>Egenfinansiering er ikke et krav, jf. <i>Vejledning til udfyldelse af ansøgnings- og budgetskemaer</i>, der fremgår af puljens hjemmeside.</p>
<p>Der er uoverensstemmelse mellem budgetposterne i budgetskema 3 og 4 – kan det være rigtigt?</p>	<p>Grunden til, at der er flere rubrikker i skema 3 end i skema 4, er, at skema 3 er til detaljer som aktivitetsomfang (fx antal timer), og timesats og med plads til noter om fx egenfinansiering mv.</p> <p>I bedes derfor lægge jeres budgettal fra hhv. punkt 7. og punkt 9 i skema 3, ind under punktet "Andet" i skema 4, således at tallene i skema 3 og 4 summerer op til det samme.</p>